

XIII TAVALINE PÜHAPÄEV C AASTAL

(Esimene lugemine 2Kn 1, 1-17)

(NB! Lugemine on muudetud jutluse kohaseks, tegelikult peab olema 1Kn19 ,16b.[19-21](#))

Lugemine Teisest Kuningate raamatust:

Kord kukkus (kuningas) Ahasja Samaarias oma ülakambri aknavõredest läbi ja jäi haigeks. Ta läkitas käskjalad ja ütles neile: "Minge küsige Baal-Sebubilt, Ekroni jumalalt, kas ma saan terveks sellest haigusest."

Aga Issanda ingel ütles tiselasele Eelijale: "Võta kätte, mine Samaaria kuninga käskjalgadele vastu ja küsi neilt: Kas ei ole Iisraelis Jumalat, et lähete küsima Baal-Sebubilt, Ekroni jumalalt? Seepärast ütleb Issand nõnda: Voodist, kuhu sa oled läinud, ei astu sa enam alla, vaid pead tõesti surema!" Ja Eelija läks teele.

Ja kui käskjalad tulid tagasi kuninga juurde, siis küsis ta neilt: "Miks te tagasi tulete?"

Nad vastasid temale ja rääkisid, mida olid kuulnud.

Siis ta küsis neilt: "Kuidas nägi välja see mees, kes tuli teile vastu ja rääkis teile neid sõnu?" Ja nad vastasid temale: "Mees kandis karusnahka ja ta niuded olid võõtatud nahkvööga." Siis ta ütles: "See oli tiselane Eelija."

Ja ta läkitas tema juurde viiekümnepealiku ja selle viiskümmend meest; ja kui see läks üles tema juurde, vaata, siis istus ta mäetipus, ja viiekümnepealik ütles temale: "Jumalamees, kuningas ütleb: tule alla!" Aga Eelija kostis ja ütles viiekümnepealikule: "Kui ma olen jumalamees, siis tulgu taevast tuli ja põletagu sind ja su viiskümmend meest!" Ja taevast tuligi tuli ning põletas tema ja ta viiskümmend meest.

Ja kuningas läkitas tema juurde teise viiekümnepealiku ja selle viiskümmend meest; ja see rääkis temaga ning ütles: "Jumalamees, kuningas ütleb nõnda: tule kähku alla!" Aga Eelija kostis ja ütles neile: "Kui ma olen jumalamees, siis tulgu taevast tuli ja põletagu sind ja su viiskümmend meest!" Ja taevast tuligi Jumala tuli ning põletas tema ja ta viiskümmend meest.

Ja ta läkitas veel kolmanda viiekümnepealiku ja selle viiskümmend meest. Ja see kolmas viiekümnepealik läks üles, aga kui ta pärale jõudis, siis ta heitis põlvili Eelija ette ja anus teda ning ütles temale: "Jumalamees, olgu ometi su silmis kallis minu hing ja su sulaste, nende viiekümne hing! Vaata, taevast langes tuli ning põletas kaks esimest viiekümnepealikut ja nende mehed. Aga olgu nüüd minu hing su silmis kallis!"

Ja Issanda ingel ütles Eelijale: "Mine koos temaga alla, ära karda teda!" Siis ta tõusis ja läks koos temaga alla kuninga juurde. Ja ta ütles kuningale: "Nõnda ütleb Issand: Et sa läkitasid käskjalad küsima Baal-Sebubilt, Ekroni jumalalt, nagu ei oleks Iisraelis Jumalat, kellelt sõna küsida, siis ei astu sa enam alla voodist, kuhu sa oled läinud, vaid pead tõesti surema!" Ja ta suri Eelija räägitud Issanda sõna kohaselt.

See on Jumala Sõna.

(Vastulaul Ps16 ,1.2.5. [7-8. 9-10. 11](#). R:1)

R: Issand, sina annad mulle mu pärisosa.

Kaitse mind, mu Jumal, sest sinu peale ma loodan,
ma ütlen sulle, sina oled mu Issand.

Sina, Issand, annad mulle mu pärisosa ja ulatad mulle mu karika,
sinu kätes on kõik, mis mulle liisu järgi on langenud.

R:

Ma tahan kiita Issandat, kes annab mulle nõu,
öösiti manitseb ta mind mu neerudes.
Issand on alati mu silme ees,
tema seisab mu paremal pool ja ma ei vangu.

R:

Sellepärast rõõmustab mu süda ja hõiskab mu hing
ning mu ihu võib elada kartmata ohtu.
Sest sina ei jäta mu hinge surmavalda
ega lase oma pühal näha kaduvust.

R:

Ma ütlesin Issandale: sina oled mu Issand,
sina üksi oled mu õnn.
Sina annad mulle teada elurajad,
sinu palge ees on rõõmuküllus, hüved üha su paremal käel.

R:

(Teine lugemine Ga5 ,[13-18](#))

Lugemine püha apostel Pauluse kirjast galaatlastele:

Vennad, vabaduse jaoks on Kristus meid vabaks teinud. Püsige siis, ja ärge laske end jälle orjaikkesse panna. Sest teie olete ju vabadusse kutsutud. Ometi ärge tehke vabadusest oma lihale ja isekusele õigustust, vaid teenige üksteist armastuses. Kogu seadus on täidetud selles: "Armasta oma ligimest nagu iseennast". Aga kui te üksteist salvate ja lõhki kisute, siis pange tähele, et te üksteist sootuks ei hävita. Ma tahan teile südamele panna: laske Vaimul end juhtida, siis pääsete oma liha ja isekuse himudest. Liha tahtmised on ju Vaimu vastu ning Vaimu tahtmised on teistsugused kui liha omad, nii on nad teineteise vaenlased. Sellepärast te ei saagi teha mida tahaksite. Aga kui te lasete end Vaimust juhtida, siis ei ole te enam seaduse all.
See on Jumala Sõna.

(Salm enne evangeeliumi Jh 14,23)

Halleluuja. Mina olen tee ja tõde ja elu,
keegi ei tule Isa juurde teisiti kui minu kaudu. Halleluuja.

(Evangeelium Lk9 ,51-62)

Lugemine püha Luuka evangeeliumist:

Kui aeg oli kätte jõudnud, et Jeesus pidi maailmast ära võetama, seadis ta end Jerusalemma poole teele. Ja enda ees läkitas ta minema sõnumitoojaid. Kui need tulid ühte Samaaria külla ja tahtsid talle seal öömaja leida, ei võtnud külarahvas teda vastu, sest tema oli teel Jerusalemma poole. Seda nähes tema jüngrid Jaakobus ja Johannes ütlesid: "Issand, kas sa tahad, et me käsime tuel taevast

alla tulla ja nad hävitada?" Aga tema pöördus ümber ja sõitles neid.

Siis läksid nad ühte teise külla. Ja kui nad teel olid, ütles keegi Jeesusele: "Ma tahan sulle järgneda kõikjale, kuhu sa iganes lähed!" Jeesus vastas talle: "Rebastel on urud ja taeva lindudel pesad, kuid Inimese Pojal pole kohta, kuhu ta võiks oma pea toetada." (Nüühh!) Aga kellelegi teisele ta ütles: "Käi minu järel". Aga tema vastas: "Luba mul enne koju minna ja matta oma isa". Siis tema ütles talle: "Lase surnuil oma surnuid matta, sina aga mine ja kuuluta Jumala riiki!" Ja veel keegi ütles talle: "Ma tahan käia sinu järel, kuid luba, et ma jätan enne oma perega jumalaga." Jeesus vastas: "Ükski, kes on pannud oma käe adra külge ja ikka veel tagasi vaatab, ei kõlba Jumala riiki." See on Issanda Sõna.

Sissejuhatus

"Vanaisa, näe, ma lammutasin su äratuskella laiali ja panin siis jälle kokku - vaata, need kaks hammasratast jäid veel ülegi..."

Lapsed oskavad vahel üsna armsaid rumalusi teha ja rõõmustada oma saavutuste üle, mis on mingis mõttes kindlasti edusammud. Äratuskella koost lahti võtmine ja üritamine seda jälle kokku panna on lapse aju jaoks kindlasti väga arendav ülesanne, aga teisalt muidugi - kell, millel on paar hammasratast puudu, ei saa kuidagi käia ega äratada.

Meie, täiskasvanud, peaksime mõistma, et meie elu ei ole ainult mäng ja pelgast uudishimust ei maksa ei teiste inimeste ega Jumala kannatust proovile panna. Me loeme patutunnistuse...

Jutlus

Armsad õed ja vennad, kord tuli üks vaene mees oma rikkama sõbra juurde ja palus raha laenuks. Sõber oli nõus, ladus talle palutud summa peo peale ja määras kindlaks, millal pidi vaene mees laenatud raha tagasi maksma. Kui tähtaeg oli möödunud, otsis rikas vaese üles ja tuletas talle meelde, et on aeg võlg ära maksta. "Kuidas nii," kostis vaene vastuseks, "sina oled ju ikka veel rikas, nagu ma kuulen, ja sul on endal piisavalt raha. Ma saan aru, kui sa oleksid vahepeal vaesunud, küll ma sind siis aitaksin ega laseks sul nälga surra."

Kahtlemata on selle vaese inimese käitumises olemas omalaadne vildakas loogika. Rikas mees oli ju tõepoolest ikka veel rikas. Aga kuidas teie, armsad õed ja vennad, tunneksite end selle laenuandja asemel? Kas te oleksite saanud seletusega rahul, või tunneksite, et teid on alt veetud ja ära kasutatud? Teisalt võib sama hästi küsida, miks kohtles ta oma vaest sõpra nagu äripartnerit, ja nõudis tagasimaksu lausa solvanguna mõjuva rangusega? Miks ei võinud ta hädasti puudu oleva summa oma sõbrale lihtsalt kinkida, või vähemalt loobuda tähtaega meenutamast?

Tegelikult ei käsitle toodud näide põrmugi ainult välist rikkust ja vaesust, vaid palju enam seda seesmist vaesust, mis inimeste vahele barjääre püstitab. Mõnevõrra sarnast lugu kuulsime ka tänasest evangeeliumist. Samaaria küla ei võtnud vastu Jeesust ja tema jüngreid, kes olid teel juutide pealinna Jeruusalemma poole, sest samaarlased ise teenisid Jumalat lähikonnas Garisimi mäel. Siin oli tegemist aastasadu kestnud vastuoluga, mis algas, kui pärast Paabeli vangipõlvest naasmist ei võtnud juudid templi taastamisel samaarlaste pakutud abi vastu ja pidasid neid paganateks. Ometigi peavad jüngrid samaarlaste ebasõbralikkust nii suureks solvanguks, et nad sooviksid meelsasti kogu

küla hävitada. Selline väiklus ja kättemaksuhimu puudutab Jeesust sedavõrd, et ta väljendab oma õpilastele teravalt oma pahameelt.

On tõepoolest kummaline, et jüngrid, kes olid juba üsna pikka aega rännanud ühes Jeesusega, ei olnud ikka veel tema õpetuse tuumast aru saanud. Küla peale taevast tule kutsumine oli konkreetne viide Vana testamendi loole prohvet Eelijast: kui kuningas Ahasja saatis oma sõdurid prohvetit kinni võtma või koguni tapma, siis tuli tuli taevast ja hävitas tema väesalgad. Selline võrdlus oli aga selge ülepingutus, sest Samaaria küla ei ähvardanud ju Jeesust millegagi, nad keeldusid vaid talle öömaja andmast - selle eest oleks häving olnud igal juhul liiga suur karistus.

Karmid lahendused ei ole alati parimad, sest Jumal oleks võinud ju algusest peale inimesed nii luua, et halb ei olekski ning kedagi poleks vaja hävitada. Millegipärast on aga maailm täiesti teisiti loodud: külm pole alati halb ja kuum pole alati hea, kuigi tõepoolest, ka 40 kraadise kuumuse või pakase korral oskab inimene ellu jääda. Seda teab aga igaüks, et kõige mõnusam ja produktiivsem temperatuur inimese jaoks jääb 20 plusskraadi ümbrusse. Nii taotleb ka Jeesus võimalikult paremaid elutingimusi võimalikult paljudele inimestele siin maailmas, nagu ka väljavaadet igaühele kord igavesse õndsusse jõuda.

Armsad õed ja vennad. Me kohtame evangeeliumis tihti isikuid, kes tunduvad meile esmapilgul sümpaatsed ja kelle puhul me oma imestuseks märkame, et Jeesus ei peagi neid üdini positiivseteks kangelasteks. Toon mõned näited: kadunud poja vend, kes ei lahkunud isa juurest; Marta, kes Jeesust oma kodus vastu võttis, külaliste eest hoolitses ja oma õpetaja jalge ees istuvale õele Maarjale etteheiteid tegi; töölised viinamäel, kes olid terve päeva tööd teinud ja nurisesid, kui neile maksti sama palju kui neile, kes olid palgatud viimasel tunnil. Niisamuti ka jüngrid, keda solvas mõte, et nende õpetajale ei anta öömaja, või Peetrus, kes Jeesust kaitsta püüdes ülempreestri sulasel kõrva peast raius.

Kui me aga neisse kirjakohtadesse süveneme, siis mõistame, miks Jeesus niisuguseid inimlikust seisukohast mõistetavaid käitumisviise heaks ei kiida. Jeesus tahab õpetada, et maailm on paljudest elementidest koosnev tervik, ja seetõttu ei saa probleeme lahendada ainult ühe osapoole õigust või soove silmas pidades. Jeesuse õpetus kannab endas soovi, et inimene saaks siin elus võimalikult rikkaks vaimu poolest - rikkaks omaenda töö ja tarkuse läbi ning mitte teiste inimeste vaesumise arvelt. Siis on meil alust loota, et Jumal jääb oma töötustele truuks kõiges selles, mis meie igavesse õndsusse puutub. Aamen.